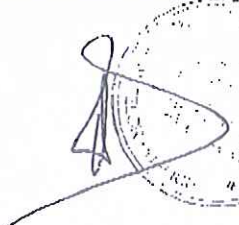
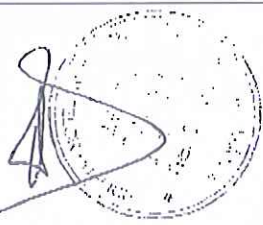
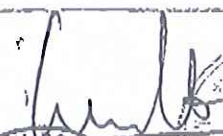
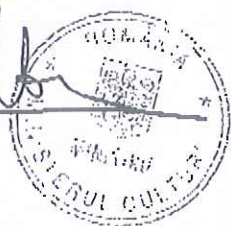
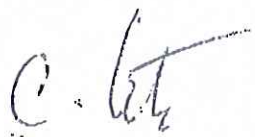
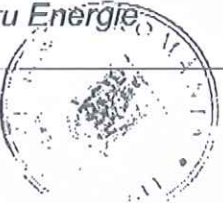
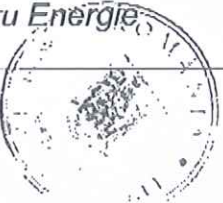

Nr. 202/4006 / 11.02.
Data 24.03.2014

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

MEMORANDUM

De la:	LIVIU VOINEA <i>Ministrul Delegat pentru Buget</i>
Avizat:	KELEMEN HUNOR <i>Viceprim-ministru, Ministrul Culturii</i> IOANA-MARIA PETRESCU <i>Ministrul Finanțelor Publice</i> DAN-COMAN ȘOVA <i>Ministrul Transporturilor</i> CONSTANTIN NIȚĂ <i>Ministrul Economiei</i> ROVANA PLUMB <i>Ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice</i> ALEXANDRU-RĂZVAN COTOVELEA <i>Ministrul pentru Societatea Informațională</i> RĂZVAN-EUGEN NICOLESCU <i>Ministrul delegat pentru Energie</i>

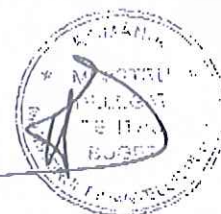

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

MEMORANDUM

De la:

LIVIU VOINEA
Ministrul Delegat pentru Buget

Avizat:

KELEMEN HUNOR
Viceprim-ministru, Ministrul Culturii

IOANA-MARIA PETRESCU
Ministrul Finanțelor Publice

DAN-COMAN ȘOVA
Ministrul Transporturilor

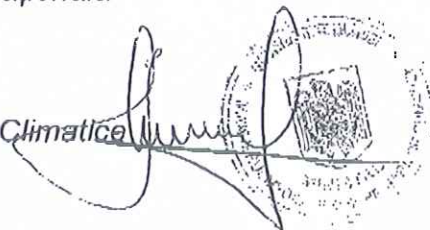
CONSTANTIN NIȚĂ
Ministrul Economiei

ROVANA PLUMB
Ministrul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

ALEXANDRU-RĂZVAN COTOVELEA
Ministrul pentru Societatea Informațională

ATTILA KORODI
Ministrul Mediului și Schimbărilor Climatice

RĂZVAN-EUGEN NICOLESCU
Ministrul delegat pentru Energie

	FLORIN-NICOLAE JIANU Ministrul delegat pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii Mediu de Afaceri și Turism DOINA ADRIANA PANĂ Ministrul delegat pentru Ape, Păduri și Păduri
Tema:	"Măsuri privind reglementarea rolului și responsabilităților diferitelor entități însărcinate cu monitorizarea, susținerea bunelor practici de guvernare, raportarea financiară și transparența întreprinderilor publice".

Având în vedere disponibilitatea Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) de a sprijini România în realizarea reformelor destinate accelerării creșterii economice și asigurării unei sustenabilități financiare, în completarea celui de-al treilea pachet de finanțare multilaterală, de tip preventiv convenit recent cu FMI și UE, în prezent este în curs de pregătire cu BIRD o noua serie de două împrumuturi de dezvoltare de politici (de tip DPL). Primul împrumut urmează a fi contractat în prima parte a anului 2014, iar cel de-al doilea în prima parte a anului 2015.

Împrumuturile de tip DPL sunt contractate și implicit disponibilizate, în sprijinul măsurilor menite a îmbunătăți potențialul de creștere al României și funcționarea piețelor cheie, prin: (i) consolidarea managementului bugetar (gestionarea datoriei și calitatea cheltuielilor publice) și performanța întreprinderilor publice; și (ii) îmbunătățirea funcționării piețelor de capital, energie și a proprietăților.

Printre măsurile de reformă ce vor însoți primul DPL, care a fost propusă de Guvernul român, se numără îmbunătățirea performanțelor întreprinderilor publice, respectiv întărirea rolului de acționar al statului. Aceasta este văzută ca o măsură complementară la politica statului de acționar al întreprinderii publice instituită prin OUG 109/2011. Prin urmare, acest Memorandum descrie filozofia și principalii pași pe care Guvernul își propune să îi urmeze pentru a-și îmbunătăți rolul de acționar. Mai exact:

Acest Memorandum:

- evidențiază obiectivele generale și specifice privind eficientizarea rolului statului, de acționar la întreprinderile publice și
- reglementează rolurile și responsabilitățile diferitelor entități publice însărcinate cu monitorizarea performanțelor întreprinderilor publice - susținerea bunelor practici de guvernare, favorizarea transparenței și consolidarea practicilor de raportare financiară.

I. OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

1. OBIECTIVE GENERALE

- a) Concentrare exclusivă din partea reprezentanților statului asupra creșterii performanțelor financiare și economice ale întreprinderilor publice și asupra impulsivării acestor active, pentru a crea valoare, pentru stat și pentru cetățeni.
- b) Clarificarea responsabilităților fiecărei entități cu atribuții privitoare la exercitarea funcțiilor statului legate de acționariat sau proprietate cu privire la întreprinderile publice prin: (1) reafirmarea rolurilor existente și (2) completarea cadrului legislativ existent, după caz.

2. OBIECTIVE SPECIFICE

- a) Identificarea funcțiilor centrale care îi revin statului, în calitate de proprietar și raționalizarea respectivelor roluri și responsabilități.
- b) Identificarea unor activități-cheie pentru îmbunătățirea rolului de proprietar al statului, cu responsabilități clare și un calendar de îndeplinire a responsabilităților.
- c) Asigurarea respectării celor mai bune standarde internaționale pentru gestionarea conflictelor de interese dintre ministerele de resort și managementul întreprinderilor publice.
- d) Garantarea unui mediu instituțional stabil, pentru ca întreprinderile publice să își poată spori valoarea. Limitarea modificărilor aduse rolului de proprietar, de la un minister de resort la altul, cu excepția cazurilor în care acest lucru este cerut de Directivele UE, de cele mai bune experiențe internaționale sau este necesar pentru a face economii de scară pe unul sau mai multe paliere ale funcției de proprietar (de exemplu privatizarea poate fi realizată de o singură agenție);
- e) Garantarea unui tratament echitabil acționarilor minoritari din cadrul întreprinderilor publice.

Pentru atingerea acestor obiective se impune delimitarea rolurilor și responsabilităților entităților implicate în administrarea participațiilor statului la întreprinderile publice, după cum urmează:

II. ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

- 1) **Autoritatea publică tutelară/ministerul de resort**, în calitate sa de reprezentant al statului ca acționar la întreprinderile publice, are responsabilitățile conferite de prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și legislația specifică pieței de capital, relevante în acest context fiind următoarele:

- a) La regiile autonome:

- să numească și să revoce membrii consiliului de administrație

- să aprobe planul de administrare elaborat de consiliul de administrație;
- să evalueze periodic activitatea consiliului de administrație, pentru a se asigura, în numele statului, că sunt respectate principiile de eficiență economică și profitabilitate.

b) La societățile comerciale aflate sub tutela sa:

- să numească reprezentanții statului în adunarea generală a acționarilor și să aprobe mandatul acestora;
- să propună, în numele statului acționar, candidați pentru funcțiile de membri ai consiliului de administrație sau, după caz, de supraveghere, cu respectarea condițiilor de calificare și experiență profesională și selecție prevăzute de O.U.G. nr. 109/2011;
- să negocieze contractele de mandat cu Consiliul de Administrație/Supraveghere și a criteriilor de performanță;
- să asigure stabilitatea Consiliului de administrație/supraveghere precum și mandatul de administrare;
- membrii Consiliului ar trebui să poată să își încheie mandatele, și cum ei au rol de profesioniști, nici numirea și nici revocarea lor nu ar trebui să se producă din motive politice;
- să evalueze periodic (de exemplu anual), prin reprezentanții săi în adunarea generală a acționarilor sau contractând evaluări independente, activitatea și performanța, per ansamblu, a consiliului de administrație/supraveghere, pentru a se asigura, în numele statului acționar, că sunt respectate principiile de eficiență economică și profitabilitate;
- să elaboreze anual un raport privind activitatea întreprinderilor publice aflate sub tutela sa;
- să redacteze și să publice instrucțiuni specifice Ministerului privind modul în care funcțiile de mai sus vor fi exercitate de personalul responsabil din Minister.

c) Elaborează strategiile naționale pe ramuri și domenii de activitate precum și strategiile de privatizare, după caz, pe care le supune aprobării Guvernului.

d) Analizează, consultându-se îndeaproape cu Ministerul Finanțelor Publice orice tranzacție extraordinară (de exemplu tranzacții foarte mari, modificări în natura activității, fuziuni), în condițiile în care operațiunea respectivă este de competența adunării generale a acționarilor.

e) Răspunde pentru monitorizarea performanțelor generale ale întreprinderilor publice și pentru aderarea la cele mai bune standarde de publicare a informațiilor, audit și control.

- f) Impune aderarea la cele mai înalte standarde europene în ceea ce privește etica profesională, integritatea și reglementarea conflictelor de interese;
- g) Îi revine responsabilitatea implementării proceselor de privatizare aprobate de Guvern, după caz.
- h) Identifică, redactează, negociază execută, monitorizează și evaluează obligațiile sectorului public, pe care acesta sau alte ramuri ale Guvernului le-au impus întreprinderilor publice finanțându-le din propunerile/alocările bugetare anuale ale ministerului de resort.
- i) Nu intervine în activitatea de administrare și conducere cotidiană a întreprinderii publice.
- 2) **Ministerul Finanțelor Publice** în calitate de minister cu rol de sinteză și care îndeplinește funcția de administrare a veniturilor statului, are următoarele responsabilități principale:
- a) Răspunde de procesul de bugetare a întreprinderilor publice, incluzând:
- avizează un buget anual individual al întreprinderilor publice;
 - revizuieste, în numele Guvernului, planurile de investiții semnificative și necesarul de împrumut respectiv, respectând principiile instituite în O.U.G. 88/2013;
 - emite propuneri de politici pentru dividende și recapitalizare și/sau parametrii acesteia.
- b) Realizează evaluările tehnice necesare și redactează foaia de parcurs relevantă, pentru a include întreprinderile publice în conturile consolidate ale sectorului public, pentru intervalul 2014-2016.
- c) Monitorizează performanțele generale ale întreprinderilor publice, inclusiv evaluarea riscurilor financiare și întocmește raportul consolidat pentru Guvern.
- d) Pe baza datelor din raportul consolidat, formulează recomandări legate de evoluția financiară a întreprinderilor publice, ministerelor de resort, recomandări pe care le supune aprobării Guvernului.
- e) Monitorizează implementarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a altor acte normative aplicabile întreprinderilor publice, cu privire la finalizarea selecției managementului și a membrilor organelor de administrare și a modificărilor intervenite în structura acestora.
- f) Emite instrucțiuni/linii directe, la propunerea ministerelor de resort, pe care le supune, după caz, aprobării Guvernului, pentru:
- probleme legate de indicatorii economico-financiar și de performanța economică a întreprinderilor publice;

- dividende, recapitalizare, vânzări masive de active, fuziuni și achiziții realizate de întreprinderile publice;
 - politici de remunerare a angajaților din sectorul public din Consiliile de Administrație/Supraveghere, AGA sau Comisiile de privatizare;
 - investițiile, împrumuturile, garanțiile și datoriile contingente ale întreprinderilor publice.
- g) Elaborează împreună cu ministerele de resort propuneri (cu caracter de reglementare sau nu) care vizează întreprinderile publice cu rezultate slabe, inclusiv prin contractarea de consilieri independenți care să elaboreze aceste propuneri.
- h) Monitorizează procesele de privatizare, insolvențe, lichidări, etc.;
- i) Sprijină ministerele de resort în elaborarea, avizarea și, dacă este cazul, implementarea de strategii și acțiuni pentru creșterea valorii generale a întreprinderilor publice.

III. Față de cele prezentate mai sus, supunem aprobării următoarele activități menite a consolida rolul de acționar al statului:

- A. Ministerele de resort, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice vor elabora instrucțiuni/linii directoare privind răspunderea și remunerarea reprezentanților statului în A.G.A., consilii de administrație, comisii de privatizare și alte comisii pentru întreprinderile publice, pe care le vor supune spre aprobare Guvernului, procedând după cum urmează:
- a) Ministerele de resort vor analiza bunele practici din alte țări privind numărul reprezentanților statului din fiecare Consiliu, AGA, Comisie de privatizare și alte comisii, salariile și beneficiile fiecărui membru, pentru Consiliul de Administrație/Supraveghere în ansamblul său, pentru AGA și pentru Comisia de privatizare și alte Comisii.
- b) Ministerele de linie vor face sugestii sau propuneri pentru elaborarea unei politici de remunerare a reprezentanților statului în A.G.A., consilii de administrație/supraveghere, comisii de privatizare și alte comisii, care va cuprinde:
- rolurile și responsabilitățile specifice, precum și răspunderea pe care o au reprezentanții statului în fiecare din aceste organe;
 - alcătuirea și structura de remunerare propuse, pentru fiecare din aceste organe;
 - comparații de piață relevante, pe anumite industrii și principii directoare generale privind remunerarea, cum ar fi: gruparea întreprinderilor publice în funcție de mărime, în funcție de mărime și

nivelul de clasificare al activităților din economia națională; remunerare care să reflecte responsabilitățile și răspunderea; publicarea acestor remunerații în rapoartele anuale.

- criteriile și procedurile de stabilire a numărului și selecție a reprezentanților statului în A.G.A., consilii de administrație/supraveghere, comisii de privatizare și alte comisii.

- c) Propunerile vor fi transmise la **Ministerul Finanțelor Publice până la 30.04.2014**;
- d) Ministerul Finanțelor Publice va analiza și armoniza propunerile transmise de ministerele de resort într-o formă agregată, până la **31.05.2014**.
- f) Ministerul Finanțelor Publice va definitiva pe baza propunerilor primite un proiect de memorandum privind Politica de remunerare din întreprinderile publice, pe care îl va supune aprobării Guvernului până la data de **30.06.2014**.
- g) Începând din anul 2015, Ministerul Finanțelor Publice este responsabil să actualizeze politicile de remunerare, în urma proceselor corespunzătoare de consultare cu ministerele de resort, pentru a reflecta modificarea anumitor condiții sau circumstanțe specifice.

B. Ministerul Finanțelor Publice împreună cu ministerele de resort, va elabora un sistem complet de monitorizare a performanței întreprinderilor publice și a riscurilor bugetare, astfel:

1. În vederea elaborării unui sistem complet de monitorizare a performanțelor întreprinderilor publice ministerele de resort vor parcurge următorii pași:
 - a) identificarea strategiei și a abordării elementare pentru dezvoltarea unui sistem de monitorizare a performanței;
 - b) stabilirea indicatorilor-cheie de performanță, financiari și nefinanciari (ajustați la specificul sectoarelor);
 - c) elaborarea unui plan de resurse umane pentru consolidarea capacității personalului existent în ministerele de resort, însărcinat cu monitorizare și evaluare;
 - d) proiectarea sistemelor IT și de suport necesare;
 - e) elaborarea și aplicarea unor metodologii pentru a crea o raportare consolidată a întreprinderilor publice, având la bază cele mai bune practici internaționale;
 - f) propunerile se vor efectua după consultarea acționarilor minoritari, din cadrul întreprinderilor publice, după caz.

2. Elementele componente ale sistemului de monitorizare astfel stabilite se transmit la **Ministerul Finanțelor Publice** în vederea centralizării și analizării până la data de **31.07.2014**.
3. Ministerul Finanțelor Publice în colaborare cu ministerele de resort, va definitiva sistemul complet, atotcuprinzător, de monitorizare și îl va supune aprobării Guvernului, până la data de **15.12.2014**.
4. Ministerul Finanțelor Publice va începe operarea sistemului de monitorizare a performanței, după aprobarea Guvernului, nu mai târziu de **31.12.2014**.
5. Ministerul Finanțelor Publice va propune și o abordare și un set de indicatori-cheie de performanță, pentru evaluarea performanței ministerelor de resort în ceea ce privește implementarea OUG 109/2011 și îndeplinirea rolului de acționar, în termen mai larg și le va transmite o propunere ministerelor de resort, până pe **31.03.2015**.

C. Revizuirea O.U.G. nr. 109/2011 pe baza unei evaluări independente a implementării acesteia, parcurgând următoarele etape:

1. Ministerul Finanțelor Publice, împreună cu ministerele de resort, va realiza un raport anual de evaluare a implementării O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.
2. Pe baza constatărilor din raportul anual, Ministerul Finanțelor Publice împreună cu Ministerul Justiției și ministerele de resort vor propune amendamente la proiectul de lege privind consolidarea și extinderea O.U.G. nr. 109/2011, pentru ca aceasta să devină o adevărată politică privind acționariatul.

Termen: 31.11.2014

D. Ministerul Finanțelor Publice va elabora un plan de acțiune pentru extinderea IFRS în întreprinderile publice în perioada 2014-2018, IFRS va fi cadrul de raportare pentru întreprinderile publice selectate. Termen pentru planul de acțiune: 15.12.2014

E. Ministerul Finanțelor Publice va crea cadrul legal privitor la transparența financiară și obligațiile de dezvăluire a informațiilor referitoare la întreprinderile publice.

Termen: 31.12.2015

F. Atribuțiile ce revin Ministerului Finanțelor Publice se vor realiza prin structurile coordonate de ministrul delegat pentru buget.

